

ABDESTİ LÂYIKI İLE ALMAK

Eûzubillahimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbi'l-âlemin. Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Nahmedühû bi-cemî'i mehâmidih. Vessalâtü vesselâmü alâ sey-yidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne ve şefî'i'l-müz-nibîne ve imâmi'l-müttakîne tâci ruûsinâ ve tabîbi kulûbinâ Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ. Emmâ ba'dü fe-kâle resûlul-lahi sallallahu aleyhi ve âlihî ve sellem;

Lâ yesbeğu'l-abdü'l-vudû'a illâ ğaferallahu lehû mâ tekaddeme min zenbihî ve mâ teahhara.

Sadaka rasûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Osman radiyallahu ahn'ten İmam Neseî, Ebû Bekr-i Mervezî ve diğer kaynaklar rivayet etmişler. Ravileri sıhhatli sahih bir hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Lâ yesbeğu'l-abdü'l-vudû'a, Lâ yüs-biğu'l-abdü'l-vudû'a. Buraya üstün koymuş ama *isbâğ'*dan olsa gerek. *İsbâğu'l-vudû,* “Ab-

dest'i alırken suyu güzelce her tarafına yayarak, abdesti böyle hiç abdest azalarında kuru yer bırakmadan abdesti güzel almak" mâna-sına geliyor. Abdesti güzel almak, lâyıkı vechile almak.

a. Kul Layıkıyla Abdest Alırsa Geçmiş ve Gelecek Günahları Affolur

"Kul abdest alışıını böyle tam hakkını vererek yapmaz." *İllâ ğaferallahu lehû mâ tekaddeme min zenbihî ve mâ teahhara.* "İlle Allah onun geçmiş ve gelecek bütün günahlarını affetmiş olmasın, yani affeder."

Yani bu Arapça bir söyleyiş üslubudur. İlk önce olumsuz söyleyip sonra *ille* ile takviye eden bir söyleyiş tarzı. Yani muhakkak kul abdestini lâyıkı vechile, güzel bir şekilde, iyice, tam tamamına sıhhatli bir şekilde aldı mı Allah onun geçmiş gelecek günahlarını affeder.

Abdestinin iyi olması, *isbâğ'u'l-vudû* nasıldır?

Azalarında yıkanmamış yer bırakmamak. Bazıları dikkat etmiyor; yüzümü yıkadım diyor, bakıyorsun yanakları, şakakları yıkanmamış. Bakıyorsun gözüne, gözünün kapaklarının altına üstüne su gitmemiş. Kolumu

yıkadım diyor; e kaldır bakalım dirseğini diyor-
sun, bakıyorsun burasına su gitmemiş. Ayağımı
yıkadım diyor; bakıyorsun bazı yerleri kuru
kalmış.

Yani güzelce şöyle her tarafına suyu var-
dıracak. Çünkü abdest azaları kıyâmet gü-
nünde suyun gittiği yere kadar ışıl ışıl parlaya-
cak, nur saçacak, nurlu olacak. Ve insanın gü-
nahlarının affolma sebeplerinden birisi ab-
desttir. İnsan günah işliyor, hataları kusurları
kabahatleri çok. Cezayı yerse mahvolur ama
bazı sebeplerden günahları siliniyor da cezaya
ondan uğramıyor insan. Günahlarının silinme
sebeplerinden bir tanesi abdesttir. Abdesti gü-
zel aldı mı abdest sularının damlayıp gidişi ile
beraber günahları da silinir gider. İşte bu onu
gösteren hadîs-i şerîflerden bir tanesi.

Namazı cemaatle kıldı mı günahları affo-
lur gider. Bir namaz kendinden önceki namaz
ile aradaki günahların affolup gitmesine se-
bep olur; bir ramazan daha önceki ramazanla
aradaki günahların silinip affedilmesine sebep
olur; bir hac, ömre daha önceki hac ve ömre
ile aradaki günahlarının affedilmesine sebep
olur. Sebepler var, bu günahlar iki de bir de
temizlenmese biz mahvoluruz.

Allahu Teâlâ hazretleri çeşitli vesilelerle bizim günahlarımızı siliyor. Defter-i âmâlimiz temizleniyor. Bir de hastalanır, ateşli hatalığa düşer, yatağa düşer hastalıktan kalkar günahları silinir gider.

Birisi Resûlallah *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'e geldi dedi ki;

“Yâ Resûlullah! Ben bir suç işledim. Cezama razıyım.”

Efendimiz ses çıkartmadı. Namazı kıldılar. Namaz bittikten sonra o zât yine geldi. İstiyor ki temizlensin. Ne olacaksa bu dünyada olsun da âhirette ceza yemesin, onu istiyor. Tekrar geldi Peygamber Efendimiz'e dedi ki;

“Yâ Resûlullah! Ben söylemiştim ya, hani suç işlemiştim, günahım vardı. Cezayı ver de, bu dünya da ne olacaksa olsun da kurtulayım.” diye tekrar hatırlattı Peygamber Efendimiz'e. Peygamber Efendimiz ona sordu;

“Sen demin kıldığımız namazda bizimle beraber namazı kılmadın mı?”

Kıldım yâ Resûlullah! Senin arkanda sizinle beraber namazı kıldım.

“Öyleyse eski günahların silindi, cezaya lüzum kalmadı.” dedi.

Cemaatle namazı kıldı ya, kılınca silindi. Onun için bu camiler, bu camiler temizlik fabrikası burası. Buraya giren, kapkara giren bembeyaz çıkıyor, tertemiz çıkıyor. Günahlı giren günahsız çıkıyor. İşte hadisler! Hem de, *ricâlühû sikâtün an osmân*. [Buradaki] Osman, Hz. Osman *radıyallahu anh* olabilir, Osman b. Maz'ûn *radıyallahu anh* olabilir. Orada baba ismi zikredilmemiş. Osman b. Affan mı, Osman b. Maz'ûn mu belli değil ama hangisiyse Allah şefaatine erdirsin, *radıyallahu anhüm ecmaîn*.

Ricâlühû sıkât demek, bütün bu hadisi rivayet eden şahısların hepsi kıymetli, sıhhatli, güvenilir insanlar demek. Yani bu güvenilir bir belge demek. Onun için abdesti güzel alalım.

Ben bazen çocuklara, abdest alışlarına dikkat ediyorum. Musluğun başına gidiyorlar; Şıp şıp şıp, şıp şıp şıp...

Gel bakayım yavrum buraya; bak buraların ıslanmadı, buran ıslanmadı.

Suyu böyle her tarafa götüreceksin böyle, bütün yüzün iyice şey yapacak. Bunu bilmiyor çocuklar. Sonra bu dirseğinden yukarıya kadar buraları böyle bu dirseği güzelce ıslanacak. Ayakları güzelce yıkanacak; hem de

dualarını yaparak. Dualarını yapa yapa, yüzünü yıkarken diyecek ki

b. Abdest Alırken Edeceğimiz Dua

Allahümme beyyid vechî yevme tebyaddu vücûhü ve tesveddü vücûh. “Bazı yüzlerin, günahkâr yüzlerin kapkara olduğu, iyi kulların yüzlerinin de pırıl pırıl, pürnûr, bembeyaz olduğu günde benim yüzümü ak eyle yâ Rabbi.” Yüzünü yıkarken öyle dua edecek.

Gözünü yıkarken; *Yâ rabbi me'ti'nî birü'yeti cemâlike.* “Cemalini seyretmekle beni nimetlendir âhirette yâ Rabbi.”

Ağızına suları verirken diyecek ki; “Yâ Rabbi! Bana cennet taamlarını şu ağızımla yemeyi nasip et.”

Burnuna su verirken; “Yâ Rabbi! Bana cennetin kokularını koklamayı cennette nasip et.”

Başına mesh ettiği zaman; “Yâ Rabbi! Benim ilmimi, irfanımı, feyzimi arttır.”

Kulaklarına mesh ederken diyecek ki; “Yâ Rabbi! Beni sözü dinleyip uygulayanlardan eyle.”

Boynuna meshederken diyecek ki; “Yâ Rabbi! Benim boynumu cehennemden âzat eyle.”

Ayaklarını yıkarken diyecek ki; “Yâ Rabbi! Beni sıratı ayağı kaymayanlardan, ayağı sağlam basanlardan, sıratı sağlam geçenlerden eyle.”

Dua edecek. Dualarını ederek abdesti güzelce yaparak, güzel abdest alırsa affolur. Büyük müjde. Günde beş defa bu böyle oluyor.

Peygamber Efendimiz namaz için de söylemedi mi?

Namaz neye benzer?

“Bir kişinin evinin önünden akan şırıl şırıl, pırıl pırıl, tertemiz nehre benzer. Günde beş defa o nehre giren bir insanın yaz gününde terden, tozdan saçında, sakalında, üzerinde bir şey kalır mı?”

Tertemiz suya giriyor, çipil çipil yıkıyor, ohh buz gibi rahatlıyor, terler gidiyor.

Yani bunda, günde beş defa yıkananda ter ve toz kalır mı?

“Kalmaz yâ Resûllalah!” dediler.

Arabistan çöl, tozlu topraklı, su kıt. Nerede öyle havuz bulacaklar da, nehir bulacaklar da yıkanacaklar. Zor. Dedi ki;

Böyle nehir olsa üzerinde toz, toprak, ter kalır mı?

“Kalmaz yâ Resûllalah!”

“İşte namaz öyledir.” dedi.

Beş vakit namaz, insanın evinin önünden akan billur gibi suyu olan nehir gibidir.

Ne mutlu! Ne mutlu Cenâb-ı Hakk'ın huzuruna çıkma şerefini günde beş defa yaşayan müminlere! Ne güzel ibadet namaz ibadeti! Ne güzel yer şu namaz kıldığımız namazgâhlar, mescidler, camiler, mâbedlerimiz! Ne kıymetli yer, ne kadar güzel yer! Ne mutlu müslüman olana! Ne mutlu müslüman olana! Ne mutlu, ne büyük şeref! Ne büyük nimet İslâm nimeti!

Elhamdülillah alâ nimeti'l-islâm ve tev-fîki'l-îmân ve hidâyeti'r-rahmân. Cenâb-ı Hakk'ın hidayet yolu üzerinde olmak ne kadar güzel bir nimet bilseniz!

Yani şu bizim içinde yaşadığımız bir gün, işte oldu bitti, nasıl bir gün bu?

c. İbadetin Kıymetini Bilmek

Şu günde yaşadığımız nimetleri bir bilseniz! Şu camiye geldiğiniz zaman kazançlarınızı bir bilseniz! Yani söyleyince tabii hoşunuza gidiyor. Söylenmese, bunları okumasak, işte geleneksel olarak camiye gelip giden bir hacı baba diyecekler size. Siz de işin farkına var-

mayacaksınız. Yani namazı kılıyoruz ama babadan dededen böyle gördük, herhalde bu işi bir şey diyeceksiniz ama böyle bilmeyeceksiniz. Abdestin, namazın kıymetini bilmeyeceksiniz.

Bunları çoluk çocuğunuza öğretin. Yani bir şeyi öğretirken reklamını güzel yapın. Bak bu abdest almak senin tertemiz olmanı sağlayacak. Bu namaz kılmak sana şu sevapları kazandıracak diyerek ibadetlerin faziletleri bölümünü güzelce anlatmak lazım

Benim üniversitede asistanlık yaptığımız yıllarda bir hoca ile tanıştık da, onunla bir seyahatimiz oldu, vaazları filan oldu. Seyahat başkanı beni seçti ama asıl kendisi kurt, her şeyi o idare ediyordu.

Bizim bir seyahatimiz oldu, bir şeyi dikkatimi çekti. Cemaate boyuna tatlı tarafları anlatıyor. Yani kahveden, oyundan, iskambilden, dominodan topladığı insanlar kendiliğinden camiye gelmeye başladılar. Çünkü öyle ballandırarak anlatıyor ki, heveslendiriyor. Biz de heveslendiremediğimiz için camiye gelmiyor.

Bu hafta Cuma'ya İgilbi'ye [Eagleby] gide-medik ama bir gün önceden Salih'e sordum;

“Yarın yine Eagleby camiinde Mustafa Hazır mı vaaz verecek?”

“Bilmiyorum.” dedi.

Yani ben o kadar sordum, takip etmek aklıma gelmedi, hatırımdan geçmedi. Meğerse Mustafa, Virgin Airlines diye bir yeni hava yolları çıkmış. Ucuz tarifeden, 99 dolara gel git bilmem nereye kadar. Onu yakalayınca kalkmış Melburn’e [Melbourne] gitmiş, Mustafa yok. Onbeş yirmişi kişi de cemaat gelmiş. Salih de burada, ben de buradayım, başka hocalar da yok. Bir sıkışık durum olmuş ki, ondan sonra Yusuf oradaymış galiba da Mahmud’u sürmüş cepheye, o vaaz vermiş, hutbeyi okumuş, vaziyeti kurtarmışız ama orada İngilizce mingilizce vaaz vermek lazım. Çünkü onların yarısı Türkçe bilmeyen insanlardır.

Sen verecektin, senin ingilizcen güzeldi. Salih olsaydı İngilizce konuşurdu. Sen bir dahaki haftaya hazırlan.

O da İngilizce mi okudu? Orda mıydın sende? İyi oldu yani?

Tamam, zor kurtarmışız, teğet geçmişiz, neyse... Geçmiş olsun. Bir daha hazırlıklı olalım inşaallah. Dernek başkanı da dikkat etsin. Takip etsin, madem dernek başkanı olmuş.

Başkan olmak kolay mı? Bak burada hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz ne buyuruyor?

Lâ yûsta'melü racülün alâ aşeratin fe-mâ fevka illâ câe yevme'l-kıyâmeti mağlûleten yedâhü ilâ unukihî fe-in kâne muhsinen fükke anhü ve in kâne müsîen zîde ğıllen ilâ ğıllihî. Ğullen ilâ ğullihî de olabilir. Harekesini şu anda iyi hatırlamıyorum.

Abdullah b. Büreyde *radıyallahu anh* babasından rivayet eylemiş. Peygamber Efendimiz bu ikinci hadîs-i şerîfte buyuruyor ki;

Lâ yûsta'melü racülün alâ aşeratin femâ fevka. “Bir adam on kişiye veya daha fazla insana emir tayin olunursa.”

Komutan, paşa, sadrazam, vezir tayin olunursa, Allah etmesin, göstermesin. *İllâ câe yevme'l-kıyâmeti mağlûleten yedâhü ilâ unukihî.* “İlle iki eli kıyamet gününde boynuna kelepçelenmiş, bağlanmış olarak gelir böyle.”

Böyle sadrazamlık filan, padişahlık kolay değil. Elleri boynuna bağlı olarak gelir.

Nasıl gelir?

Esir gibi, mahkum gibi gelir. İki eli boynuna bağlanmış olarak gelir. Eline ve boynuna demirden halkalar geçirilmiş, boynuna eli bağ-

lanmış. Elini kıpırdatamıyor, saldıramıyor, kaçamıyor, koşamıyor filan böyle mahkûm. Zincire vurulmuş mahkûm olarak gelir kıyamet günü.

Fe-in kâne muhsinen fükke anhü. “Eğer emirliğini, komutanlığını, başkanlığını güzel yapmış ise zincirleri çözülür açılır.”

Şıngır şıngır, şıngır şıngır zincirler açılır. Elleri, boynu zincirlerden, halkalardan, bukağlardan, boyunduruklardan kurtulur.

Ve in kâne müsîen. “Eğer kötü bir idareci, kötü bir emir, kötü bir sadrazam, kötü bir padişah kötü bir komutan, kötü bir başkan, kötü bir bakan, kötü bir genel müdür, kötü bir onbaşı ise; on kişi veya daha fazlası ise, çavuşsa.”

Zîde ğullen ilâ ğullihî veya ğıllen ilâ ğıllihî. Unuttum, ğullen, ğul mü idi, ğıl mi idi unuttum.

Ğıll u ğış, böyle kin ve kötü duygular mânasına *ğıl*. *Ğul* olunca, şey doğrusu burada esre harekelenmiş ama ben doğrultmaya çalışıyorum bilgilerime göre. *Ğul* de “zincir, bukağı” demek.

“Zincirlerinin üzerine, kelepçelerinin üzerine, boyunduruklarının üzerine ilave kelepçeler de konulur, daha beter; daha çok, kat kat daha bağlanır.”

Ne olur sonra?

Bağlananın hali harab olur. Onu söylemiyor, nokta nokta... Arkası kesik ama cehenneme gider demek. Allah korusun, Allah etmesin cehenneme gider demek. Yani idarecilik, emirlik, komutanlık, padişahlık, sultanlık son derece, son derece veballi, veballi, veballi... çok zor iş!

d. Hz. Ömer'in (ra) Hassasiyeti

Hz. Ömer'i uyku tutmazmış. Dicle'nin kenarında bir kurt bir kuzuyu parçalasa Ömer mesul diye üzülürmüş. Geceleyin uyku uyuymazmış, devriye gezermiş koca Hz. Ömer *radıyallahu anh*. Ömer Yaprak değil. Bir keresinde bakmış, bir kervan çuvalları indirmiş, yükleri indirmiş meydana. Develer şuraya ihmış, mallar burada. Bakmış, adamlar uyuyor, yanlarına gelmiş adamlar uyuyor; zıplamadılar, kalkmadılar, selamün aleyküm demediler. Allah Allah!..

Bakmış ki uyuyorlar, beklemiş orada sabaha kadar. Bak, halifenin inceliğine bak!

Uyandırmıyor. Uykuları var, bunlar yorgun diye düşünüyor. Kim bilir bu malları nereden getirdiler, seferden geldiler, yorulduklar, mışıl mışıl uyuyorlar diyor. Bir babanın evlâdına şefkati gibi orada sabaha kadar beklemiş, malları kimse çalmasın diye koca Hz. Ömer b. Hattab *radıyallahu anh* bekçilik yapmış. Sabah namazı vakti gelince, elinde kamçısı var; “Haydi bakalım namaz vakti oldu, çat çat çat, pat pat pat, hepsini uyandırmış yürümüş gitmiş.

Halife olmak kolay değil. Kendi mektubunu yazacağı zaman kendi mumunu yakarmış, devletin işini göreceği zaman devletin mumunu yakarmış. Kendi işini yapacağı zaman devletin mumunu söndürürmüş, o mumla kendi işini görmüyor. Adaletle bak! Devlet malını yememesine bak!

Mimbere çıkmış bir keresinde, üzerinde bir kumaş var. Hz. Ömer boylu poslu. Kabire yatırmışlar da ayağı sığmamış, ayağını sığdırmak, uzatmak için Hücre-i Saadet’in duvarını yıkmışlar. Selvi boylu, babayiğit, tam babayiğit yani pehlivan.

Hz. Ömer hutbeye çıkmış, herkes bakmış. Herkes bakmış ki Hz. Ömer’in üzerinde bir elbise var. Emîrû’l-mü’minîn, halîfe-i rû’y-i

zemîn, Hz. Ömer b. Hattab *radıyallahu anh*, Aşere-i Mübeşşere'den.

Bir tanesi kalkmış ordan, cemaatten birisi;

“Yâ Ömer! Şu sırtındaki elbisenin hesabını vermeden senin hutbeni dinlemeyiz!” demişler. “Bu kumaşı dağıttın herkese, bize verdiğin parçalar bir adama bir elbise yapmaya yetmiyor. Sen üstelik bir de boylu postusun, kendine bir elbise çıkartmışsın. Demek ki kumaşı adaletli taksim etmedin mi?” diye hesap sormuşlar.

O Hz. Ömer, Peygamber Efendimiz'in zamanında, ileri giden insanın yakasından yapışıp tuttuktan sonra, Peygamber Efendimiz'e; “Boynunu vurayım mı yâ resûlallah! Kılıcı boynuna vurayım mı, keseyim mi kafasını?” diyen Hz. Ömer sinirli, orada kızmamış, orada azalamamış; “Sus pus, hutbede konuşulmaz, hutbe okuyana söz söylenmez.” dememiş. “Ben sizi aldatacak mıyım, haksızlık mı yapacağım ne sanıyorsun!?” dememiş.

Dememiş dememiş, bizim tahmin ettiğimiz sözlerin hiçbirisini dememiş, ne demiş?

“Ey Abdullah!” demiş. Mimberin yanında oturan oğluna, hiçbir şey söylemeden; “Ey Abdullah! Evladım kalk da durumu izah et.” demiş. Abdullah da kalkmış, Abdullah b. Ömer, Ömer’in oğlu Abdullah. Demiş ki;

“Ey cemaat-i müslimîn! Ben ganimetten benim hisseme düşen kumaşı da babama verdim. İkisini ekleyince bu elbise öyle oldu.” O zaman o adam demiş ki;

“Yâ Ömer! Şimdi anlaşıldı mesele, konuş, seni dinliyoruz.” demiş.

Hız. Ömer; işte başkanlık, işte idarecilik, işte devlet malına riayet!

İran’da harp olmuş, müslümanlar galip gelmişler, ganimetleri gaziler arasında taksim ediliyorlar. Beşte biri, yüzde yirmisi hükümete ayrılıyor, beşte dörtü gazilere ayrılıyor. Yani yüzde sekseni gazilere dağıtılıyor; Al Ali Bingöl, al Ömer Yaprak, al Mehmet Ali Torlak, herkese dağıtılıyor. Gazilere yüzde seksen dağıtılıyor. Bir de, çok ganimet tabii, zengin olmuş o fukaracık, hurmayı bulamayan, aç susuz, karnı sırtına yapışan sahabe-i kirâm hepsi zengin olmuş. Vali olmuş, komutan olmuş.

Şimdi para, ganimet çok, bir de halifeye para ayırmışlar. Halifeye de ganimetten ayırmışlar, iki kişiyi de görevlendirmişler, ganimetleri almışlar halifeye, o İran şehrinden Hz. Ömer'in olduğu yere. Huzura girmişler, demişler ki;

“Savaştaki ganimetlerden sana da pay ayırdık ey halife, ey emîri'l-mü'minin.”

Ne demiş?

Bir kalkıvermiş bunlara! Kamçıyla bir patklamaya başlamış bunları.

Demiş, “Ben cihada kendim iştirak ettim mi? İştirak etmeyene bu dağıtılır mı?”

“Çabuk bunu oradaki gaziler dağılmadan, tekrar onlara paylaştırmak üzere geri götürürseniz götürürsünüz, götüremezsiniz benden çekeceğiniz var.” diyerek kamçılaya [kamçılaya], vura vura bunları. Bunlar getirdiklerini zor toplamışlar, kaçmışlar geriye, ganimeti götürmüşler.

Savaşa katılana verilecek. Savaşa katılmayan devlet başkanı bile olsa almaz, diye dövüyor.

Bugün Nursultan Nazarbayev'in haberi vardı televizyon haberlerinde. Kazakistan baş-

kanı, hakkında kanun çıkmış, ömür boyu devletin başında kalacak. Mal varlığından sorgu sual yapılamayacak. Kanun çıkmış böyle; “Malını nereden aldın? Ne kadar, niye? Nereden kazandın? Niye bu kadar arttı?” filan denilemeyecek. Ömür boyu da idarenin başında duracak. Kanunu da buna sormuşlar, o da tasdik etmiş. Ben susayım, televizyonlar da kesilsin, sen konuş ondan sonra sadrazam bey. Artık ben ne diyeyim. Haberi vereyim de sen ne söyleyeceksen söyle.

Üçüncü hadîs-i şerîf.

Lâ yestekîmü îmânü abdin hattâ yestekîme kalbühû ve lâ yestekîmü kalbühû hattâ yestekîme lisânühû ve lâ yedhulü'l-cennete hattâ ye'mene câruhû bevâikahû.

İmam Ahmed b. Hanbel *rahmetullahi aleyh* mübarek zât, Enes *radiyallahu anh*'ten rivayet etmiş, başka kaynaklarda da var. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Lâ yestekîmü îmânü abdin. “Kulun imanı dosdoğru olamaz.” İmanı sağlam, dürüst, dostdoğru, müstakim olamaz kulun imanı. *Hattâ yestekîme kalbühû.* “Kalbi, akli dosdoğru olmadıkça.”

Kalbi, aklı, niyeti, düşüncesi dosdoğru olmayınca imanı dosdoğru olmaz. Yamuk kafayla sağlam iman olmaz. Önce gönlü, kafası, niyeti dosdoğru olacak.

Ve lâ yestekîmü kalbühû. “Kalbi, niyeti, kafası, düşüncesi de dosdoğru olamaz.” *Hattâ yestekîme lisânühû.* “Dili dosdoğru olmadıkça.”

Dosdoğru sözlü olacak. Direk gibi, sapa-sağlam, dosdoğru konuşacak. Hakkı tam söyleyecek;

“Evet, suçu işledin mi?”

“Evet, ben yaptım. Hata ettim, hata bende, affet, kusur bende kardeşim.” diyebilecek haksızsa.

Dili dosdoğru olmadıkça gönlü dosdoğru olmaz, gönlü dosdoğru olmadıkça da imanı tam dosdoğru bir iman olmaz.

e. Şaka Bile Olsa Doğru Söylemek

Demek ki işin temeli geliyor geliyor nereye dayanıyor?

Dile dayanıyor. Dili, konuşması dosdoğru olacak. Verdiği sözü tutacak, söylediği söz doğru olacak; şakası bile doğru olacak. Yalandan şaka yapılmaz.

Şimdi toruna, yemek yesin diye, şaka yapıyorlar. Diyor ki, mesela, “Haydi yemeğini ye. Yemezsen gelip filanca çocuk veya filanca kuşlar veya falanca şey yiyecek.”

Yok öyle şey, olmaz. Şeyle söylenmez, olan şey söylenir, olmayan şey söylenmez. Şakası bile.

Peygamber Efendimiz şaka yapmaz mıydı, latife yapmaz mıydı?

Yaparmış, yapmış ama nasıl latife yaparmış?

Doğru sözlere dayalı latife yaparmış yani yalana dayalı değil, yanlış değil.

Mesela bir ihtiyara demiş, “Senin gözünde kara var!” demiş, kadıncağz bir telaşlanmış. Ondan sonra Efendimiz; “Herkesinde gözünde karası yok mudur?” demiş. “Ha öyle mi!” rahatlamış. Yani latife yapmak istemiş, latife yapmış ama doğru. Eğri değil yani söylediği söz yanlış değil.

Onun için sözümüz doğru olacak bir, ondan sonra fikrimiz doğruyu düşüneceğiz. Doğru düşüneceğiz, eğri otursak bile doğru konuşacağız. Öyle minbere, koltuğun kenarına yaslı olsak bile konuşmamız dosdoğru, dürüst olacak.

Benim dükkân, belki eskisi kadar kâr etmeyebilir.

Neden?

Çünkü karşıda bir rakip dükkân açılacak üç ay sonra demek lazım. Ben bu dükkânı satayım da üç ay sonra karşı taraftaki kebab dükkânı çıkarsa, rekabetten dolayı bunun geliri düşerse düşsün demeyecek. Dosdoğru, niyeti de kafası da dosdoğru olacak. Önce sözü dosdoğru olacak, niyeti de dosdoğru olacak; o zaman böyle bir insanın imanı da sağlam, dosdoğru olur.

Allah bizi doğru sözlü, doğru özlü, doğru imanlı, Allah'ın sevdiği kul olmaya muvaffak eylesin.

Başkanlık, hepimizde az çok vardır başkanlık.

Hocaefendi: Sende var mı başkanlık?

Dinleyici: Aile başkanı.

Hocaefendi: Aile başkanı, tamam.

Okul aile birliği başkanı değil, aile başkanı olmak bile bir başkanlıktır. Başkanlıklar var, müdürlükler var, genel müdürlükler var, bakanlıklar var, başbakanlıklar var, parti başkanlıkları var; ondan sonra bir sürü sorumlu mevkiler, makamlar...

Nasıl kullanıyorlar o mevkileri o makamları o selahiyetleri!?.

Allah bizi rızasına uygun hareket etmeye muvaffak eylesin. Peygamber Efendimiz'in haretle tavsiye ettiği şu namaz, oruç, ibadet, taati severek yapmayı nasip etsin. Çoluk çocuğumuza da severek yapacak terbiyeyi vermeyi bize nasip etsin.

Yani şey olarak değil, böyle, “Babam emretti, zorladı, takip etti, bağırdı, çağırdı, yapmazsam dövecek!” diye değil de kendiliğinden hop kalkıp, soğukta sıcakta sabah namazında [cemiye gelmesi lazım.]

Dün baktım Ipswich sıfır derece. Hop-pala!.. Burası yedi derece, Ipswich şurası, burnumuzun, kulağımızın kenarı, sırtımızın arkası sıfır derece.

Sıfır derece ne demek?

Yağmur düşse kar yağacak demek.

“Bu Ipswich ne biçim bir yer?” filan dedim ben. “Ne ipsiz sapsız yer.” dedim. Bizim hacı hanım diyor ki;

“Oranın sıcağı da sıcak olurmuş, soğuğu da soğuk olurmuş.” diyor. Fesübhanallah!..

Allah hepinizden razı olsun.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN
28 Reb u'l-Evvel 1421 / 01.07.2000
Avustralya

[Bütün HADÎS DERSLERI'ne PDF olarak
ulaŐmak için tıklayınız.](#)

